

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 19 sierpnia 2013 r.

PS KNPS 431 4 16 2013 / BSZ
W P E 16 2013 / BSZ
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
WYDZIAŁ NADZORU I KONTROLI
19 -08- 2013
Ilość załączników
Podpis

Pan
Sławomir Karwowski
Wójt Gminy
Nowa Ruda

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 11 – 12 lipca 2013 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493, ze zm.) zespół kontrolny w składzie Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący oraz Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie. Zakres kontroli obejmował ocenę realizacji przez Gminę Nowa Ruda zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 28 czerwca 2013 roku Plan Kontroli na II półrocze 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia kontroli, funkcję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie pełniła Pani Renata Wolan – Niemczyk odpowiedzialna za obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, funkcję zastępcy kierownika ośrodka pełniła Pani Marzena Remplakowska, natomiast za wykonywanie zadań Gminy w zakresie objętym kontrolą odpowiedzialny był Wójt Gminy Nowa Ruda.

W zakresie realizacji zadań Gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**. Uzasadnieniem nadanej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Zastępcę kierownika GOPS w dniu 30 lipca 2013 roku, bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Rada Gminy Nowa Ruda podjęła Uchwałę Nr 189/XXVII/08 z dnia 29 grudnia 2008 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 – 2015. Strategia w obszarze dotyczącym budowania zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień określa działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, za których realizację odpowiedzialny jest głównie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie. Wymóg ustawowy zawarty w cyt. powyżej przepisie został spełniony.

Obowiązek wynikający z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.) został wypełniony. Rada Gminy Nowa Ruda podjęła Uchwałę Nr 247/XXXII/12 z dnia 31 grudnia 2012 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 – 2016. Program zawiera diagnozę i charakterystykę zjawiska przemocy w Gminie Nowa Ruda oraz konieczne do podjęcia działania mające szczególnie na celu ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie

oraz rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą.

Na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Gminy Nowa Ruda podjęła Uchwałę Nr 40/IX/11 z dnia 6 kwietnia 2011 roku w sprawie uchwalenia regulaminu określającego tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W zakresie uregulowań zawartych w uchwale stwierdza się, co następuje:

- 1) w § 3 nie został określony tryb powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, co jest obowiązkiem Gminy wynikającym wprost z przepisu art. 9a ust. 15 ustawy,
- 2) w § 4 pkt 2 tiret 4 wskazano, że Wójt Gminy Nowa Ruda może odwołać podmiot wchodzący w skład zespołu interdyscyplinarnego, mimo iż w skład zespołu mogą wchodzić tylko przedstawiciele podmiotów a nie podmioty,
- 3) w § 5 pkt 4 zostało użyte słowo „ofiara” w znaczeniu potocznym, mimo iż w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy posługiwać się określeniem „osoby dotkniętej przemocą”,
- 4) w § 5 pkt 18 uznano, że terminem zakończenia pracy grupy roboczej nad indywidualnym przypadkiem jest moment usamodzielnienia się „ofiary” przemocy domowej, co nie znajduje uzasadnienia w treści § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
- 5) w § 7 pkt 1 i 2 zostały powielone in extenso treści art. 9a ust. 13 i 9c ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, co niezgodne jest z § 137 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

Wójt Gminy Nowa Ruda nie zrealizował w całości obowiązku wynikającego z treści art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, gdyż nie zostały zawarte porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z przedstawicielem gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty oraz organizacji pozarządowej. Mimo braku wszystkich wymaganych porozumień zawartych z przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust. 3 ustawy, Wójt Gminy Nowa Ruda wydał Zarządzenie Nr 233/2011 z dnia 30 września 2011 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Zespołu powołano 8 osób, w tym 3 osoby będące przedstawicielami podmiotów, z którymi nie zostały podpisane porozumienia o współpracy oraz 1 osoba reprezentująca Urząd Gminy Nowa Ruda, tj. podmiotu niewymienionego w katalogu określonym w art. 9a ust. 3 ustawy.

W dniach 10 maja i 6 września 2012 roku Wójt Gminy Nowa Ruda wydawał kolejne zarządzenia w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W obu Zarządzeniach (Nr 84/2012 i 195/2012) wskazano utratę mocy zarządzeń poprzedzających, czyli faktycznie uregulowano odwołanie Zespołu. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 9a ust. 2 nadaje wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta tylko kompetencje do powoływania zespołu. Również w Uchwale Rady Gminy Nr 40/IX/11 z dnia 6 kwietnia 2011 roku w sprawie uchwalenia regulaminu określającego tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania nie ma mowy o możliwości odwołania przez Wójta Gminy Nowa Ruda Zespołu Interdyscyplinarnego, lecz tylko jego poszczególnych członków.

Zgodnie z normą zawartą w art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie zgłosiła zbiór danych do rejestracji przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w Warszawie.

Zgodnie z § 7 pkt 3 Uchwały Rady Gminy Nowa Ruda w sprawie uchwalenia regulaminu określającego tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego (...), pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego winno być

zwołane przez Wójta Gminy Nowa Ruda w terminie 14 dni od dnia podpisania porozumień z podmiotami wymienionymi w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Niestety, pierwsze posiedzenie Zespołu zostało zwołane na dzień 2 listopada 2011 roku, a więc termin wskazany w uchwale nie został przez Wójta zachowany. Na posiedzeniu dokonano wyboru Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, Zastępcy i Sekretarza. Przewodniczącą została Pani S. L. powołana przez Wójta Gminy Nowa Ruda do Zespołu Interdyscyplinarnego bez uprzednio zawartego porozumienia, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli Wójtowi Gminy Nowa Ruda oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych pozyskiwanych w czasie realizacji zadań w treści zgodnej z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawowy wymóg w tym zakresie został zrealizowany.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 11 lipca 2013 roku odbyło się 10 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w terminach zgodnych z zaleceniem art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Sporządzone i podpisywane przez Przewodniczącą protokoły z posiedzeń wskazują, że Zespół podejmował i realizował przede wszystkim zadania w zakresie bieżącego monitorowania wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Tym samym stwierdza się brak realizacji i dokumentowania obligatoryjnych zadań wskazanych w art. 9b ust. 2 pkt 1, 2 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Na podstawie list obecności na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzono, że ośmiu członków nie brało udziału w pracach Zespołu dwa lub więcej razy, co sprzeczne jest z zapisem art. 9a ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 11 lipca 2013 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowej Rudzie wpłynęło 12 formularzy NK-A, z czego 8 spraw zostało zakończonych. Od dnia 2 listopada 2011 roku do dnia 8 czerwca 2012 roku grupy robocze powoływane były do pracy z indywidualnymi przypadkami przez Zespół Interdyscyplinarny, co stoi w sprzeczności z zapisem § 5 pkt 6 uchwały Rady Gminy Nowa Ruda w sprawie uchwalenia regulaminu określającego tryb i sposób powoływania (...). W okresie od 8 czerwca 2012 roku do dnia kontroli stwierdzono, że Przewodnicząca ZI po otrzymaniu formularza NK-A telefonicznie lub korespondencyjnie informuje wybrane osoby o powołaniu do grupy roboczej i w terminie do 3 dni przekazuje im wymagany formularz.

Na podstawie dokumentacji wszczętych procedur oraz złożonych wyjaśnień Zastępcy kierownika GOPS i Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ustalono, że procedura „Niebieskie Karty” nie była przestrzegana w obszarze: wszczynania procedury NK przez osoby nieuprawnione, braku informacji potwierdzającej przekazanie osobie dotkniętej przemocą formularza NK-B, nieprzestrzegania terminu przekazywania formularza NK-A do Przewodniczącej Zespołu (dotyczy procedur wszczętych przez Policję) oraz nie zachowania zasady odrębności miejsca spotkania osób, co których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą i osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc. Zachowano natomiast zasadę odrębności czasu.

W oparciu o oświadczenia Zastępcy kierownika GOPS w Nowej Rudzie ujęte w protokole kontroli stwierdza się, że Gmina Nowa Ruda realizuje zadania wskazane w art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, Gmina Nowa Ruda zapewnia wsparcie i schronienie osobom dotkniętym przemocą w Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wałbrzychu i Wrocławiu. Gmina zapewnia osobom dotkniętym przemocą bezpłatny transport do w/w ośrodków busem powierzonym w użytkowanie Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. W sytuacji braku miejsc w w/w Ośrodkach, schronienie zostanie zapewnione w ośrodkach wypoczynkowych zlokalizowanych na terenie gminy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej realizacji zadań Gminy Nowa Ruda w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdza się następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. W Zespole Interdyscyplinarnym nie ma przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i organizacji pozarządowej.
2. Zespół Interdyscyplinarny nie realizuje zadań określonych w art. 9b ust. 2 pkt 1, 2 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Ośmiu członków nie uczestniczyło regularnie w posiedzeniach i pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Brak informacji o przekazywaniu osobie dotkniętej przemocą formularza NK-B.
5. Formularze NK-A zakładane przez Policję nie były przekazywane do Przewodniczącej ZI terminowo.
6. Zasada odrębności miejsca spotkania osób, co których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą i osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc nie była zachowana.
7. Mimo braku kompetencji wskazanych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, jak i prawie miejscowym Wójt Gminy Nowa Ruda odwołał dwukrotnie w drodze zarządzeń Zespół Interdyscyplinarny.
8. Uchwała Rady Gminy Nowa Ruda Nr 40/IX/11 z dnia 6 kwietnia 2011 roku nie określa trybu powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.
9. Uchwała Rady Gminy Nowa Ruda Nr 40/IX/11 z dnia 6 kwietnia 2011 roku nadaje Wójtowi Gminy kompetencje do odwołania podmiotu wchodzącego w skład zespołu interdyscyplinarnego.
10. Uchwała Rady Gminy Nowa Ruda Nr 40/IX/11 z dnia 6 kwietnia 2011 roku zezwala na zakańczanie procedur NK niezgodnie z treścią § 18 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (...).
11. Uchwała Rady Gminy Nowa Ruda Nr 40/IX/11 z dnia 6 kwietnia 2011 roku powieła in extenso treści ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Zawrzeć porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 2,4 i 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: do **30 września 2013** roku.

2. Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji i dokumentowania wszystkich ustawowych zadań.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 2 pkt 1, 2 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.) i § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: do **30 września 2013 r.**

3. Na podstawie porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym doprowadzić do regularnego uczestnictwa wszystkich członków w posiedzeniach i pracy w ramach Zespołu.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

4. Zobowiązać wszystkie podmioty związane porozumieniami i uprawnione do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” do dokumentowania obowiązku przekazywania osobie dotkniętej przemocą formularza NK-B.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: do **30 września 2013** roku.

5. Zobowiązać wszystkie podmioty związane porozumieniami i realizujące procedurę „Niebieskie Karty” do przestrzegania obowiązku terminowego przekazywania Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego formularza NK-A.

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: do **30 września 2013** roku.

6. Przestrzegać zasady odrębności miejsca i czasu spotkania osób, co których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą i osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc.

Podstawa prawna: § 17 ust. 2 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: **na bieżąco**.

7. Uregulować w obiegu prawnym kwestię Zarządzeń Wójta Gminy Nowa Ruda Nr 84/2012 i 195/2012.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.).

Termin realizacji: do **30 września 2013** roku.

8. Na poziomie uchwały Rady Gminy doprowadzić do prawidłowego uregulowania kwestii powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, odwoływania podmiotów wchodzących w jego skład, zakańczania procedur NK oraz odstąpić od powielania w całości lub części przepisów aktów wyższego rzędu.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.), § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) oraz § 137 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

Termin realizacji: **niezwłocznie**.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **15 października 2013** roku kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Do wiadomości:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie,
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Wazybowska
Z-C A D Y REKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

